

НА ДОПОМОГУ КУРАТОРУ

Пропонуємо різноманітні матеріали, які допоможуть куратору в оформленні документації, у плануванні виховної роботи групи, організації виховних заходів та проведенні індивідуальної роботи зі студентами групи:

- 1. Зразок плану навчально-виховної роботи куратора групи**
- 2. Зразки анкетування та програми вивчення студентської групи**
- 3. Приблизна тематика для бесід і виховних годин:**
 - 3.1. Формування культури навчальної праці студента*
 - 3.2. Особливості організації навчального процесу на факультеті*
 - 3.3. Особливості поточного контролю за навчальною діяльністю студентів*
 - 3.4. Особливості підготовки студентів до екзаменаційної сесії та участь у ній*
 - 3.5. Як працювати над життєвим планом?*
 - 3.6. Як можна зробити час перебування у ЗВО максимально корисним?*
 - 3.7. Як найповніше засвоїти те, що дає університет?*
 - 3.8. Що таке саморозвиток?*
 - 3.9. Як користуватися своєю свободою?*
 - 3.10. Рання діагностика наркоманії та токсикоманії*
 - 3.11. Проблема вживання алкоголю в наші дні*
- 4. Програма вивчення студентської групи**
- 5. Програма вивчення особистості студента і складання його характеристики**

6. Приблизна тематика проведення зібрань і дискусій студентів академічної групи:

6.1. Наша група – колектив

6.2. Ми в майбутньому

6.3. Учись любити і розуміти мистецтво

6.4. Посперечаємось про смаки

6.5. Поговоримо про красу людську

7. Перелік типових напрямів та форм роботи куратора

Зразок плану навчально-виховної роботи куратора групи

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник декана з виховної
роботи
« ____ » _____ 200__
р.

П Л А Н
навчально-виховної роботи куратора
академічної групи _____ курсу _____ факультету
ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана»
на _____ семестр 20__/20__ навчального року

1. Паспорт групи

2. У групі всього _____ студентів, у тому числі відмінники

навчається на 4 і 5 _____

навчаються лише на 3 _____

мають незадовільні оцінки за попередній семестр _____

Нові студенти в групі _____

3. У групі сиріт _____

4. Актив групи _____

5. За попередній семестр: а) відвідування навчальних занять _____

б) успішність _____

в) якість знань _____

2. Заходи

№	Захід	Термін виконання	Відповідальний виконавець
1. Навальна робота (заходи, спрямовані на розпізнавання активності студентів, формування культури навчальної праці, допомоги невстигаючим студентам)			
2. Організаційна робота (організація роботи студентів у лабораторіях, робота з активом групи, збори студентів)			
3. Громадянсько-патріотичне виховання студентів			
4. Морально-правове виховання			

№	Захід	Термін виконання	Відповідальний виконавець
5. Художньо-естетичне виховання			
6. Фізичне виховання			

Список студентів, що мешкають у гуртожитку

№	Прізвище, ім'я, по батькові студента	Кімната	Гуртожиток №

Куратор- академічної групи _____

Підпис

**Зразки анкетування та програми вивчення
студентської групи.**

Приблизна тематика для бесід і виховних годин

Для оперативного збирання інформації доцільніше використовувати метод анкетування.

Анкета 1

1. Прізвище.
2. Ім'я.
3. По батькові.
4. Рік, місяць, число народження.
5. Сімейний стан, склад родини.
6. Ім'я, по батькові батьків, їхнє місце роботи.
7. Які пільги маєте?
8. Адреса батьків.
9. Домашній телефон.
10. Медична група за станом здоров'я (основна, спецгрупа).

Анкета 2

1. Прізвище.
2. Ім'я.
3. По батькові.
4. Які громадські обов'язки виконували в школі?
5. В яких олімпіадах брали участь?
6. Яким спортом займалися?
7. Як ви оцінюєте власні організаторські здібності? (Добре, не дуже добре, задовільно, практично не маю досвіду, незадовільно.)

Куратору слід ознайомити студентів зі структурою університету, факультету, їхніми правами та обов'язками, правилами користування бібліотекою ЧНУ та факультету, правилами проживання в гуртожитку, умовами навчання саме на факультеті.

Одну з перших кураторських годин слід присвятити особливостям поточного та підсумкового контролю навчальної діяльності студентів, формуванню культури навчальної праці студента, особливостям підготовки до екзаменаційної сесії.

Пропонуємо перелік питань для обговорення із студентами.

Формування культури навчальної праці студента

1. Конспект та проблеми його написання.
2. Використання базового підручника з максимальною корисністю.
3. Робота зі списком рекомендованої літератури.
4. Ефективне читання та систематизація виписок.

Особливості організації навчального процесу на факультеті

1. Форми та методи навчальних занять.
2. Вимоги до поведінки студентів під час навчальних занять.
3. Особливості підготовки студентів до навчальних занять різного типу.

Особливості поточного контролю за навчальною діяльністю студентів

1. Особливості організації поточного та підсумкового контролю.
2. Модульний контроль, оцінки ECTS.
3. Основні параметри вступу України в єдиний європейський простір вищої освіти (Болонський процес).

Особливості підготовки студентів до екзаменаційної сесії та участь у ній

1. Правила допуску студентів до сесії.
2. Правила проведення іспиту.
3. Проблема своєчасності та відповідності записів у екзаменаційні відомості та залікові книжки.
4. Умова перескладання іспиту.

5. Підстави нарахування стипендії студентам, які успішно склали сесію.

Як працювати над життєвим планом?

1. Технологія пошуку мети.
2. Необхідність організованості та дисципліни.
3. Уміння приймати рішення.

Як можна зробити час перебування у ЗВО максимально корисним?

1. Особливості планування діяльності.
2. Для чого потрібно навчатися?
3. Що таке саморозвиток та самовдосконалення?

Як найповніше засвоїти те, що дає університет?

1. Мистецтво спілкування.
2. Правила раціонального використання свого часу.
3. Основи колективної діяльності.
4. Поділ завдань на основні та другорядні.
5. Уміння оптимізувати та інтенсифікувати навчальну діяльність.
6. Аналіз результатів діяльності.

Що таке саморозвиток?

2. Уміння відповідати за свої вчинки.
3. Набування досвіду.
4. Кризові ситуації і їх розв'язання.
5. Розширення світогляду.

Як користуватися своєю свободою?

1. Складання індивідуального розкладу на день, на тиждень.
2. Основи самоконтролю.
3. Уміння відпочивати.

Велике значення мають виховні години, особливо на перших курсах навчання, які мають сприяти розвитку студентів, їхній самореалізації. Серед методів проведення виховних годин — бесіди, розповіді, дискусії, екскурсії, ділові ігри. Наприклад: «Інтелектуальний аукціон», «Сократівська бесіда», гра «Захист проекту», «Відкрита кафедра», рольова гра «Суд над ...», «Філософський стіл».

Слід звернути увагу куратора на так звані профілактичні бесіди. Наведемо кілька прикладів.

Рання діагностика наркоманії та токсикоманії

1. Як можна визначити, що хтось почав вживати наркотичні речовини?
2. Класифікація тривожних симптомів від куріння коноплі, вживання ХТС (екстазі), вживання транквілізаторів, інгалянтів, галюциногенів тощо.

Проблема вживання алкоголю в наші дні

1. Вживання чи зловживання.
2. Ризики вживання алкоголю.
3. Культура вживання алкоголю.

Досить цікавою для куратора є методика залучення самих студентів до проведення виховних годин. Це відбувається так. Студентська група поділяється на кілька мікрогруп. Спочатку куратор може доручити підготовку спільних заходів кожній мікрогрупі окремо, а потім може запропонувати студентам готувати той матеріал, який, на їхню думку, викличе найбільший інтерес у присутніх. Цінність даної методики полягає в тому, що підвищується активність студентів, формується комунікативні та організаторські вміння. У роботі куратора існує проблема вибору тематики виховних годин. Вікова різниця, яка об'єктивно наявна між куратором та студентами, призводить до деяких непорозумінь, тому цю проблему можна розв'язати за допомогою мозкового штурму. У результаті куратор дістає велику кількість цікавих ідей та пропозицій, що підтверджує прагнення студентів до співпраці з куратором.

Слід назвати ще один досить важливий функціональний обов'язок куратора – це вивчення та дослідження процесу поведінки та діяльності як окремих студентів, так і академічної групи в цілому. Дослідження мають тривати протягом усього навчання і бути спрямовані на розв'язання конкретних виховних завдань.

Методи вивчення особистості студента та академічних груп поділяються залежно:

- 1) від характеру участі студентів в їх проведенні — на пасивні (спостереження, кількісний і якісний аналіз продуктів діяльності) та активні (анкетування, тестування, соціометричні вимірювання);
- 2) від часу проведення — на одномоментні (анкетування, тестування) та тривалі (цілеспрямоване спостереження);
- 3) за сутністю — на неекспериментальні (спостереження, анкетування, бесіда тощо), діагностичні (тести, шкалування), експериментальні.

Для об'єктивності анкетування бажано провадити його анонімно.

Пропонуємо приклади програм вивчення особистості студента та академічної групи в цілому.

Програма вивчення студентської групи

Склад студентської групи. Віковий склад. Співвідношення між особами різної статі, між міським та сільським складом студентської групи.

Рівень розвитку групи. Лідери в групі, їхній вплив на життєдіяльність групи. Угруповання в студентській групі. Актив групи, його вплив на життя групи. Традиції групи. Стиль взаємин у групі. Культура взаємин між студентами. Причини особистих та групових антипатій.

Пізнавальний рівень студентів, рівень їхньої освітньої підготовки. Успішність та працездатність студентів. Система навчальної роботи в групі. Способи взаємодопомоги. Спрямованість групи на навчання. Коло інтересів групи. Рівень відповідальності та навчальної дисципліни студентів.

Рівень морально-духовного розвитку групи. Рівень загальної культури студентів. Особливості вияву почуттів та особистих реакцій студентів.

Рівень фізичного розвитку студентів. Загальний стан здоров'я. Кількість студентів, які мають відхилення від норми. Ставлення до спорту. Спосіб життя. Потреби у фізичному розвитку.

Рівень трудового виховання студентів. Ставлення студентів до праці та громадської діяльності. Сформованість умінь та навичок студентів у сфері трудової, навчальної діяльності. Професійна спрямованість студентів. Організаційні вміння. Уміння планувати та контролювати свою діяльність.

Рівень естетичного виховання та розвитку творчих здібностей. Сформованість почуття прекрасного, естетичних смаків, здатність керуватися ними в повсякденній діяльності. Розвиток творчих здібностей студентів. Коло творчих інтересів. Досвід творчої діяльності.

Наявні негаразди в студентській групі та способи їх подолання.

Програма вивчення особистості студента і складання його характеристики

1. Демографічні відомості. Прізвище, ім'я, по батькові студента, рік народження, число та місяць. Прізвище, ім'я та по батькові матері та батька, їхні професії, місце роботи, посада, домашня адреса, телефон.

2. Умови розвитку та виховання в родині. Склад родини, матеріально-побутові умови, вплив батьків на виховання та навчання студента.

3. Рівень фізичного розвитку. Стан здоров'я, володіння санітарно-гігієнічними навичками, спосіб життя, спортивні інтереси.

4. Моральні якості. Загальний рівень морального розвитку, знання морально-етичних норм і правил, поведінка, соціально-моральний статус у групі, рівень та особливості спілкування в групі, рівень правової культури, законослухняність, здатність до самооцінки, особливості вияву дисциплінованості, відповідальності, совісті, соціальної зрілості й активності,

милосердя.

5. Розумовий розвиток. Загальний розумовий розвиток, рівень інтелекту, потенційні розумові можливості, інтереси, нахили, ставлення до знань, навчання, сформованість пізнавальних мотивів, рівень володіння методами самоосвіти, успішність, її адекватність розумовим можливостям.

6. Трудове виховання. Сформованість ставлення до праці різних видів, мотиви трудової діяльності, уміння та навички праці із самообслуговування, культура праці, рівень і стійкість професійної орієнтації.

7. Естетична вихованість. Сформованість естетичних смаків, творчі здібності.

8. Компоненти психічного розвитку. Розвиток уваги, культури мови, почуттів, особливості пам'яті та мислення, волі, виявів характеру. Темперамент.

9. Висновки. Позитивні якості особистості, недоліки та складності, шляхи подолання.

Досить важливою ланкою в роботі куратора-консультанта є планування виховної роботи.

Приблизна тематика проведення зібрань і дискусій студентів академічної групи

Однією із форм організаційно-виховної роботи наставника в академічній групі студентів є підготовка й проведення тематичних зібрань і диспутів. Ось деякі теми і проблемні питання до них:

Наша група - колектив

1. У своїй групі ви навчатиметесь п'ять років. Ці роки залишать найсвітліші спогади, якщо група - дружний, веселий колектив. Чи впевнені ви, що група не залишить вас у біді, завжди допоможе, протягне руку?
2. Чому деякі студенти ні з ким не дружать, уесь час наодинці, живуть особібно? Адже вони збіднюють собі життя, не приносять користі колективу групи. Як ви до них ставитесь?
3. Хто такий, на вашу думку, друг? Хто такий товариш? Чи дружать студенти в групі? Як група розцінює цю дружбу? Кого ви вважаєте справжнім товаришем?
4. Студент дорожить колективом лише тоді, коли він учасник усього доброго, що робить колектив. Чи всі беруть участь у справах групи?
5. Колектив у групі створюється і перевіряється лише за конкретними справами (навчання, суспільно-корисна праця, культурний відпочинок), а не розмовами. З чого слід розпочинати створення колективу у своїй групі?
6. Чи є у вашій групі протистояння "міських" і тих, хто мешкає в гуртожитку? Що ви особисто робите, щоб об'єднати групу в дружний колектив?

Ми в майбутньому

Життя і навчання в університеті мають бути тісно пов'язані з майбутнім кожного. Хочете знати, якими ви будете завтра - дивіться, як ви працюєте сьогодні, що робите, аби стати кращими, більш корисними людям.

1. Як ви вчитеся? В університеті ви набуваєте знань, які вам будуть потрібні для роботи в ринкових умовах. Від того, що ви візьмете сьогодні, залежить, якими ви будете завтра. Чи мають рацію ті студенти, які вважають, що можна вчитися на "трійки" і стати висококваліфікованим спеціалістом?
2. Людина не може уявити себе в майбутньому, якщо в неї немає мети в житті. Чи можна жити, не думаючи про майбутнє?
3. Людина з вищою освітою - це висококультурна, всебічно розвинена людина. Чим ви цікавитесь, крім своєї майбутньої спеціальності? Як ви збагачуєте свій духовний світ? Яку основу для цього ви закладаєте сьогодні?

Учись любити і розуміти мистецтво

Немає людей, які нічим у житті не цікавляться. Один любить театр, другий - музику, третій провадить вільний час з цікавою книгою. Але є й такі, які витрачають своє дозвілля на гру в карти, розпивання спиртного й т. ін.

1. Як зробити духовний світ людини більш глибоким, культурно насиченим?
2. Що, на вашу думку, визначає духовний світ людини? Які ваші інтереси?
3. Ваше ставлення до літератури і мистецтва. Який вид мистецтва вам найбільш подобається?
4. Як ви розумієте класичну музику? Чи можна любити одночасно класичну й естрадну музику?
5. Чи любите ви образотворче мистецтво? Що ви знаєте про

вітчизняних і зарубіжних майстрів художньої творчості? Як ви ставитесь до абстрактного мистецтва?

6. Що ви читаете? Чи любите вірші? Ваша думка про сучасну літературу.
7. Що таке художній смак? Чим визначається добрий і поганий смак?

Посперечаємось про смаки

Як правило, люди без великих духовних запитів, які не мають достатнього культурного виховання, неохайні в побуті, їхні смаки однобокі, коло інтересів вузьке. Що таке естетичні смаки? Чи замислювалися ви над цим?

1. Чим визначаються добрі й погані смаки? Як ви вважаєте, смаки і поведінка людини віддзеркалюють її духовний світ?
2. Чи можна за смаками людини судити про її характер, внутрішній світ? Чи може добра людина мати поганий смак?
3. Добрий смак - вимогливий. Як ви це розумієте?
4. Чи впливає навколишнє середовище на виховання смаку?

Поговоримо про красу людську

Що ви розумієте під красою людини? Інколи під вродливою зовнішністю ми бачимо цинізм, лінощі, егоїзм, безпринципність. Як ви ставитесь до цього?

1. Що приваблює вас у людині і що може відштовхнути від неї оточення? Що значить бути культурним?
2. Чому ми інколи не вміємо відрізнити прекрасне від потворного в людині і як цього навчитись?
3. У чому велич і краса праці?
4. Чесність, сміливість, скромність, гуманність, працелюбність - хіба ці чесноти не роблять людину красивою? Хіба краса людини не втілена у красі її діяння?

5. Яку роль відіграє колектив (у даному разі ваша група) у вихованні духовно красивої людини?
6. Яка роль самоосвіти у вихованні культурної людини?

Перелік типових напрямів та форм роботи куратора

НАПРЯМ РОБОТИ	ФОРМА РОБОТИ	Орієнтовний термін проведення
<p>1. Вивчення ділових та морально-психологічних якостей студентів навчальної групи</p>	<p>1.1. Попереднє вивчення анкетних даних студентів групи з метою виявлення активу групи (для його формування або оновлення) та осіб, що потребують особливої уваги</p> <p>1.2. Індивідуальна співбесіда з кандидатурами активу для Ікурсу для виявлення їх ставлення до виконання своїх повноважень, загальної оцінки стану справ у групі, ділових та моральних якостей окремих студентів</p> <p>1.3. Проведення соціометричного опитування студентів групи з метою виявлення неофіційних лідерів, угруповань та мікрогруп у студентському колективі</p> <p>1.4. Встановлення системи моніторингу розвитку ділових та морально-психологічних якостей студентів групи</p> <ul style="list-style-type: none"> - Установлення порядку періодичного збирання психолого-педагогічної інформації у викладачів, які провадять заняття в цій групі - Вивчення ділових та морально-психологічних якостей студентів за результатами виконання ними окремих доручень, поведінки в колективі - Налагодження зв'язків з батьками студентів, що потребують особливої уваги - Установлення системи оперативного інформування про події у групі старостою та іншими активістами <p>1.5. Подання пропозицій та узгодження тексту психолого-педагогічних характеристик, то надаються студентам групи</p>	<p>Вересень</p> <p>Вересень</p> <p>Вересень-жовтень</p> <p>3 жовтня на весь період</p> <p>У разі потреби.</p>
<p>2. Підбір активу. Установлення системи управління та самоврядування в групі</p>	<p>2.1. Проведення організаційних зборів у групі з постановкою завдань на навчальний рік (семестр), узгодження системи управління та самоврядування</p> <p>2.2. Розподіл постійних доручень серед студентів групи, інструктаж відповідальних за конкретні напрями роботи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - старости групи; - заступника старости; - профгрупорга; - заступника профгрупорга; - культорга; - спорторга; - наукорга; - відповідальних за зв'язки з кафедрами (на семестр по 	<p>Друга половина вересня</p> <p>3 жовтня на весь період</p>

	<p>одному відповідальному за кожен предмет); - інші доручення, які пропонують студенти (фотограф групи, інтернет-оператор групи, відповідальний за зв'язки з бібліотекою тощо)</p> <p>2.3. Установлення порядку оповіщення студентів групи, зворотного зв'язку з куратором групи, місця і часу проведення зборів групи з урахуванням розкладу занять</p> <p>2.4. Уточнення плану роботи куратора групи на рік з урахуванням пропозицій, що надійшли від студентів</p> <p>2.5. Обговорення (у разі потреби, але не менше ніж один раз на місяць) актуальних питань життєдіяльності групи відповідно до плану роботи на рік, періодичне заслуховування відповідальних за конкретні напрями роботи на зборах групи</p> <p>2.6. Обговорення підсумків навчально-виховної роботи в навчальній групі за семестр</p>	<p>Жовтень</p> <p>Вересень</p> <p>Весь період щомісяця</p> <p>Лютий, червень</p>
<p>3. Виявлення актуальних проблем діяльності студентського колективу та сприяння їх розв'язанню</p>	<p>3.1. <i>Покращання якості навчання студентів групи.</i> Виділення студентів, які мають заборгованості. Пропаганда передового досвіду студентів, які беруть активну участь у науковій творчості, залучення окремих студентів до досліджень у галузі наукових інтересів кафедри. Установлення системи громадського контролю студентського активу. Подання деканату факультету пропозицій щодо заохочення студентів, що мають найкращі показники у навчанні та науковій творчості.</p> <p>3.2. <i>Дисципліна навчання та відвідування занять.</i> Збір та узагальнення даних про відвідування занять студентами групи. Через студентський актив та через батьків установлювати справжні причини систематичних пропусків занять певними студентами. Запровадження заходів педагогічного впливу на цих осіб (індивідуальні співбесіди, заслуховування на зборах групи, інформування батьків, пропозиції щодо вжиття заходів деканом факультету)</p> <p>3.3. <i>Умови навчання та відпочинку студентів групи.</i> Виявлення осіб, які потребують матеріальної допомоги та мають проблеми зі здоров'ям, узгодження таких списків з активом групи та студентською поліклінікою. Періодичне відвідування кімнат у гуртожитку, де мешкають студенти групи. Офіційне повідомлення керівництва факультету про виявлені недоліки</p> <p>3.4. <i>Участь студентів у громадському житті</i></p>	<p>Увесь період (особливо на початку та наприкінці семестру)</p> <p>Увесь період (особливо на початку семестру)</p> <p>Увесь період</p>

	<i>факультету та університету.</i> Виявлення студентів, схильних до участі у художній творчості, залучення їх до підготовки заходів за планом Центру культури і мистецтв. Відвідування разом зі студентами групи масових наукових, культурних і спортивних заходів на факультеті та в університеті. Проведення спільних заходів у складі групи за ініціативою студентів (екскурсії, культпоходи, спортивні заходи тощо)	Увесь період
4. Звітування про результати роботи куратора групи	<p>4.1. Оперативне інформування відповідального за роботу кураторів групи заступника декана про актуальні питання життєдіяльності групи</p> <p>4.2. Звітування на засіданні кафедри про виконання обов'язків куратора групи за визначений період</p> <p>4.3. Повідомлення про результати роботи куратора за семестр (рік) у формі доповідної записки на ім'я заступника декана факультету з доданням плану роботи</p>	<p>У разі потреби</p> <p>За планом кафедри</p> <p>Лютий, червень</p>